

بررسی اثر سمیت عصاره گیاه *Viscum album L.* بر رده سلول‌های سرطانی MCF-7

ولی الله یوسفی چمازکتی^{۱*}، عباسعلی دهپور جوبباری^۲

^۱ گروه زیست‌شناسی گرایش علوم جانوری تکوین سلولی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائم شهر

^۲ گروه زیست سلولی و مولکولی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائم شهر

چکیده

گیاه *Viscum album L.* (دارواش)، متعلق به تیره Loranthaceae، یک گیاه نیمه انگل است که بر روی درختان میزبان مختلف و سرشاخه‌ها رشد می‌کند. فعالیت‌های زیستی متنوعی از این گونه گزارش شده است از جمله اثرات آنتی‌دیابتیک، آنتی‌اکسیدان، رگ‌گشا، مسکن، کاهنده فشارخون، ضد سرع، ضد التهاب، محرک ایمنی، ضد جهش و نیز ضد سرطان می‌باشد. هدف از این تحقیق آزمایش فعالیت سمیت سلولی عصاره‌های اتانولی خام تهیه شده از گیاه این بر لاین سلولی MCF-7 با روش رنگ‌آمیزی و آزمون محیط کشت تترازولیوم می‌باشد. محیط‌های کشت با غلظت‌های ۳۱/۲۵، ۶۲/۵، ۱۲۵، ۲۵۰، ۵۰۰، ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ $\mu\text{g/ml}$ از عصاره خام اثر داده شدند. پس از ۲۴ و ۴۸ ساعت انکوباسیون، چگالی نوریدر طول موج ۵۷۰ نانومتر توسط دستگاه الیزا ریدر تعیین شد. همچنین مهار رشد سلول‌ها در معرض عصاره‌ها محاسبه شد. نتایج نشان دادند که پس از ۲۴ ساعت انکوباسیون، عصاره اتانولی در غلظت ۲۵۰ $\mu\text{g/ml}$ و غلظت‌های بالاتر از آن تکثیر سلول‌های سرطانی MCF-7 را با تفاوت معنی‌دار با سلول‌های کنترل، کاهش داد ($p < 0.05$). بیشترین اثر ممانعت‌کنندگی در غلظت ۲۰۰۰ $\mu\text{g/ml}$ مشاهده شد (۳۴/۳۰٪). همچنین، پس از ۴۸ ساعت انکوباسیون، همه غلظت‌ها در اثر مهارکنندگی، دارای تفاوت معنی‌دار با گروه کنترل بودند؛ و بیشترین اثر ممانعت‌کنندگی در غلظت ۲۰۰۰ $\mu\text{g/ml}$ مشاهده شد (۹۹/۵۰٪). نتایج نشان‌دادند که عصاره *V. album* تکثیر سلول‌های MCF-7 را وابسته به دوز کاهش داده است. بنابراین به نظر می‌رسد عصاره اتانولی *V. album* قادر به مهار رشد سلول‌های MCF-7 بوده و اثرات سمیت سلولی آن بسیار بالا می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: گیاه *Viscum album L.*، عصاره اتانولی، سمیت سلولی، رده سلول سرطانی MCF-7

مقدمه

(Talib, 2011)؛ وبا وجود آنکه پیشرفت‌های بسیاری از طریق تحقیقات بالینی و پایه‌ای اتفاق افتاده است و منجر به تسریع درمان بسیاری از بیماری‌ها شده است ولی بیماری سرطان همچنان به عنوان دومین عامل منجر به مرگ پس از ناهنجاری‌های قلبی به شمار می‌رود (Singh et al., 2012). سرطان پستان

امروزه بیماری سرطان یکی از علت‌های اصلی مرگ و میر در دنیا به شمار می‌رود که در اثر عوامل مختلفی از جمله مواد جهش‌زا و مواد شیمیایی سرطان‌زا که در محیط وجود دارند، ایجاد می‌شود

کشورمان با توجه به شرایط اکولوژیکی حاکم بر اکوسیستم‌های طبیعی، دارای گیاهان متنوع و بسیار گوناگون می‌باشد. در بین گیاهان، برخی از گونه‌ها به علت دارا بودن ترکیبات دارویی، از شهرت بالایی برخوردار هستند. یکی از این گیاهان، داروآش با نام علمی *viscumalbum L.* و نام انگلیسی *Mistletoes* است که به تیره *Viscaceae* تعلق دارد. همچنین در بعضی از منابع تیره مذکور را *Lorantaceae* (شیرینک) نامیده می‌شود. داروآش به‌علت داشتن سبزینه، نیمه انگلی محسوب می‌شود و یک گیاه همیشه سبز، نیمه انگلی و اپیفیت بوده که می‌تواند فتوسنتز نماید. شکل ۱. گیاه داروآش *V. album* اینگونه فاقد ریشه و دارای برگ‌های همیشه سبز، چرمی، گوشتی، و به شکل قاشق می‌باشد. میوه آن گرد، سفید روشن (شبیه مروارید) و درشت است و در داخل آن بذره‌های بسیار چسبناکی قرار گرفته، به طوری که در گذشته از میوه داروآش در تهیه چسب آهن استفاده می‌شده‌است.

بانگاهی به تاریخچه پزشکی گیاه داروآش در می‌یابیم که از گذشته‌های بسیار دور در درمان بسیاری از بیماری‌ها مورد استفاده قرار می‌گرفته است و بسیاری از اثرهای درمانی آن مانند اثر ضدسرطانی (Zarkovic et al., 2001; Maier and

شایعترین بیماری بدخیم زنان و نیز عمده ترین علت مرگ ناشی از سرطان برای زنان در سراسر دنیا به شمار می‌رود (Seedhom and Kamal, 2011). سرطان پستان در ایران در رأس سرطان‌های زنان قرار دارد و ۲۵/۴ درصد کل بدخیمی‌ها را شامل می‌شود (Moshtagh et al., 2011). سن بروز سرطان پستان در ایران همچون دیگر کشورهای در حال توسعه، پایین تر از کشورهای پیشرفته است و شایع ترین سن مرگ و میر ناشی از این بیماری ۳۵ سالگی است (Sharif et al., 2010). اگرچه یافته‌ها نشان دهنده غیرشایع بودن سرطان پستان در زنان زیر ۴۰ سال و به ویژه زیر ۳۰ سال است، اما نتایج یک مطالعه در ایران نشان داد که ۲۳ درصد از سرطان‌های پستان در ایران در زنان زیر ۴۰ سال مشاهده شده و ۷۰ درصد آنان به علت تشخیص بیماری در مراحل پیشرفته در فاصله زمانی کوتاهی جان خود را از دست داده‌اند (Montazeri et al., 2003).

امروزه داروهای طبیعی با منشا طبیعی اهمیت بسیاری پیدا کرده‌اند و به ویژه در کشورهای در حال توسعه این داروهای طبیعی تاریخچه‌ای طولانی داشته و از دیرباز به طور سنتی مصرف می‌شدند. گیاهان نیز از دیرباز به عنوان منبع ارزشمندی برای پیدا کردن داروهای جدید محسوب می‌شوند. آنها یکی از منابع اصلی مواد زیستی فعال هستند که در طول دهه گذشته، استفاده از آنها برای تهیه داروهای طبیعی برای درمان سرطان اهمیت جهانی پیدا کرده است؛ به طوری که باکشت سلولی و یا استفاده از مدل‌های حیوانی، اثرات ضد توموری بسیاری از گیاهان دارویی مورد آزمایش قرار گرفته است (Singh et al., 2012).

(Chevallier, 1996; Ochocka and Piotrowski, 2002). از آنجائیکه تا کنون تأثیرات ضد سرطانی این گونه بر روی رده‌ی سلول سرطان پستانی در کشور ایرانان جام نشده است، لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی اثر عصاره اتانولی گیاه *V. album* L. بر تکثیر سلول‌های رده سرطان پستان (MCF-7) انجام شد.

مواد و روش‌ها

استخراج عصاره اتانولی: گیاه *V. album* L. جنگل‌های اطراف شهر ساری در استان مازندران و از روی درخت ممرز، جمع‌آوری گردید و پس از خشک شدن در معرض هوا، با استفاده از دستگاه آسیاب به صورت پودر در آمد و برای یک دوره سه روزه در اتانول ۹۶ درصد خیسانده و سپس با استفاده از کاغذ صافی فیلترشودر نهایت با استفاده از دستگاه روتاری حلال اضافی تبخیر شد. عصاره به دست‌آمده سپس در حلال دیمتیل سولفوکساید (DMSO) به میزان ۱۰۰ میکرولیتر حل شد. سپس در محیط کشت سلولی (RPMI-1640) رقت‌های مختلف مورد نیاز تهیه شد. رقت‌های به کار رفته در این تحقیق شامل ۳۱/۲۵، ۶۲/۵، ۱۲۵، ۲۵۰، ۵۰۰، ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ $\mu\text{g/ml}$ می‌باشند.

رده‌های سلولی و شرایط محیط کشت: سلول‌های MCF-7 (NCBI C135) از بانک سلولی انستیتو پاستور ایران به صورت فلاسک خریداری شدند و در محیط کشت مایع RPMI1640، حاوی ۱۰ درصد سرم جنین گاو غیر فعال شده (FBS)، ۱۰۰ U/ml پنی-سیلین و ۱۰۰ mg/ml استرپتومایسین کشت داده شدند. سلول‌ها در انکوباتور با دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد و در اتمسفر حاوی ۵ درصد CO_2 و ۹۵ درصد رطوبت در فلاسک‌های استریل قرار گرفتند.

(Fiebig, 2002)، آنتی میکروبیوباکتریایی (Deliorman et al., 2001)، آنتی ویروسی (Karagöz et al., 2003)، القاء‌کنندگی آپوپتوز (Büssing and Schietzel, 1999) و محرک سیستم ایمنی (Jurin et al., 1993; Karataş-Düğenci et al., 2003) گزارش شده است. همچنین عصاره داروآش می‌تواند رادیکال‌های آزاد اکسیژن تولیدشده در طی رادیوتراپی و شیمی درمانی را سرکوب کند (Kovacs, 2002).

علاوه بر این گزارش‌ها ی متعددی از ترکیبات شیمیایی موجود در گونه‌های مختلف فلومیس وجود دارد. برای مثال، تحقیقات نشان داده‌اند که اصلی‌ترین ترکیبات فعال موجود در گیاه داروآش (*V. album*)، گلیکوپروتئین‌ها (لکتین‌ها با اثر بر تکثیر سلولی)، پلی‌پتیدها (ویسکوتوکسین‌ها، یک مولکول پروتئینی کوچک با وزن ۱۵ کیلو دالتون) هستند (Romagnoli et al., 2000; Edlund et al., 2000). غلظت آلکالوئیدها معمولاً پایین است و بستگی به نوع درخت میزبان دارد (Peng et al., 2005). الگوهای فلاونوئیدی در گیاه داروآش (*V. album*) بر روی میزبان‌های مختلف، توسط هاس^۱ (۲۰۰۳) مورد بررسی قرار گرفت. آنها کوئرستین^۲ و مجموعه‌ای از متیل- اترهای کوئرستین را شناسایی کردند، که ممکن است در سطح گیاه تجمع کنند. همچنین فلاونول کمفرول^۳، مشتقات متیل فلاونول کوئرستین^۴، و نیز فلاوانون نارینجین^۵ نیز شناسایی شده‌اند (Haas et al., 2003). علاوه بر این حضور آمین‌ها، اسیدهای کافئیک و سایر اسیدها، تریپنوئیدها، لیگنین‌ها و استیل کولین نیز در این گیاه گزارش شده است

¹ Haas

² quercetin

³ flavonol kaempferol

⁴ flavonol quercetin

⁵ flavanone naringenin

در نهایت داده‌ها پس از گردآوری با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۱۵ و با استفاده از آزمون واریانس یکطرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. مقایسه میانگین داده‌ها با استفاده از روش *T-Test Students* استفاده شد. اختلاف در سطح احتمال معنی‌دار کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج

میانگین جذب نوری غلظت‌های مختلف عصاره گیاه دارویش و درصد مهار رشد سلول‌های سرطانی پس از ۲۴ و ۴۸ ساعت، که در طول موج ۵۷۰ نانومتر خوانده شد، در جدول ۱ نشان داده شده است. همانطور که مشاهده می‌شود پس از ۲۴ ساعت انکوباسیون غلظت‌های ۲۵۰ تا ۲۰۰۰ $\mu\text{g/ml}$ دارای اختلاف معنی‌دار در مقایسه با گروه کنترل بودند ($P \leq 0.05$)؛ و میانگین‌های جذب مربوط به خون و DMSO هیچ اختلاف معنی‌داری با گروه کنترل نداشتند. غلظتی که در آن غلظت ۵۰ درصد سلول‌ها از بین می‌روند پس از ۲۴ ساعت بیشتر از ۲۰۰۰ میکروگرم بر میلی لیتر است ($IC_{50} > 2000 \mu\text{g/ml}$). علاوه بر این نمودار ۱ نشان می‌دهد که با افزایش غلظت عصاره درصد زنده ماندن سلول‌های سرطانی کاهش می‌یابد، یعنی وابسته به دوز است.

همچنین همانطور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود پس از ۴۸ ساعت انکوباسیون همه غلظت‌های به کار رفته دارای اختلاف معنی‌داری با گروه کنترل بودند، و از غلظت ۱۲۵ میکروگرم به بعد تقریباً بیش از ۹۸ درصد سلول‌های سرطانی از بین می‌رود. غلظتی که در آن غلظت ۵۰ درصد سلول‌ها از بین می‌روند پس از ۴۸ ساعت تقریباً ۲۷ میکروگرم بر میلی لیتر است. نمودار ۲ تاثیر عصاره اتانولی دارویش بر روی سلول-

محیط کشت‌های آماده در پلیت‌های ۹۶ تایی با تعداد سلول‌های ۳۰۰۰ ریخته شد و پس از ۲۴ ساعت که سلول‌ها مورفولوژی طبیعی یافتند در معرض عصاره اتانولی در رقت‌های ۳۱/۲۵ تا ۲۰۰۰ $\mu\text{g/ml}$ به مدت ۲۴ و ۴۸ ساعت قرار گرفتند. همزمان نمونه کنترل فاقد عصاره نیز به صورت سه تایی مانند نمونه‌های حاوی عصاره در نظر گرفته شد.

سنجش سمیت سلولی در شرایط آزمایشگاهی: روش‌های متنوعی برای تخمین تعداد سلول بر اساس حضور یک آنزیم یا سوسترای سلولی خاصی جذب و سپس استخراج یکرنگ معرفی شده‌اند. در این آزمایش بررسی زنده بودن سلول‌ها توسط تست MTT مورد ارزیابی قرار گرفت. MTT افزوده شده به محیط کشت توسط فعالیت دهیدروژناز سلول‌های زنده به رنگ فورمازان تبدیل می‌شود. چون محتوای دهیدروژناز سلول‌های نسبتاً ثابت است، میزان فورمازان تولید شده متناسب با تعداد سلول است. به طور خلاصه سلول‌ها به تعداد ۳ هزار در هر چاهک ۹۶ تایی پلیت سلولی قرار گرفت و پس از گذشت زمان‌های ۲۴ و ۴۸ ساعت از اضافه کردن عصاره به سلول‌ها، محیط کشت رویی دور ریخته شد و سلول‌ها با محلول ۰/۵ میلی گرم بر میلی لیتر MTT در PBS به مدت ۴ ساعت قرار گرفت و پس از محلول‌سازی فرمازان توسط ۱۰۰ میکرو لیتر دی میتل سولفوکسید جذب نوری در ۵۷۰ نانومتر توسط دستگاه الیزا ریدر خوانده شد. مهار رشد سلول‌ها در معرض عصاره‌ها بر اساس فرمول زیر محاسبه شد:

$$\%OD = \frac{OD \text{ بلانک} - OD \text{ چاهک‌های تحت تاثیر عصاره}}{OD \text{ بلانک} - OD \text{ کنترل}} \times 100$$

با بررسی اثر عصاره دارویش بر سرطان پستان (لاین سلولی سرطانی MAXF 401NL) نشان دادند که غلظت های بالای لکتین در این گیاه دارای فعالیت ضد توموری در سرطان پستان در غلظت $15 \mu\text{g/ml}$ ، با بیش از ۷۰ درصد ممانعت رشد در سلول های سرطانی در مقایسه با سلول های کنترل بوده است (Maier and Fiebig, 2002).

های MCF-7 را پس از ۲۴ و ۴۸ ساعت نشان می دهد. در این نمودار اختلاف معنی داری بین ۲۴ و ۴۸ ساعت مشاهده می شود، که این نشان دهنده این است که عصاره دارویش دارای اثری وابسته به زمان بر سلول های سرطانی می باشد. در بررسی اثرات ضد سرطانی دارویش گزارشات مختلفی وجود دارد برای مثال مایر و فیبیگ^۱ (۲۰۰۲)

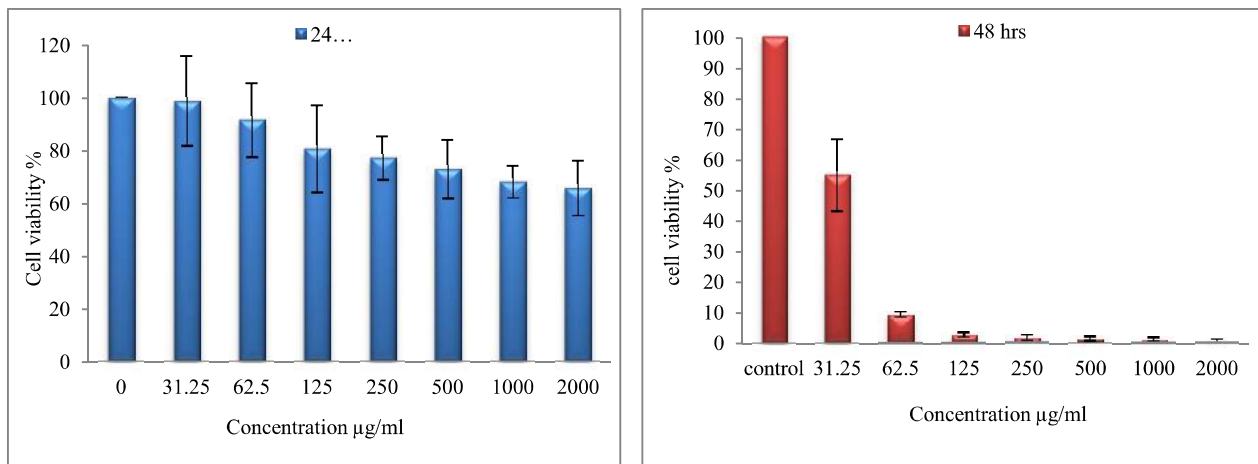
جدول ۱. میانگین درصد مهار سلولی غلظت های مختلف عصاره های دارویش بر سلول های سرطانی MCF-7 پس از ۲۴ و ۴۸

ساعت انکوباسیون

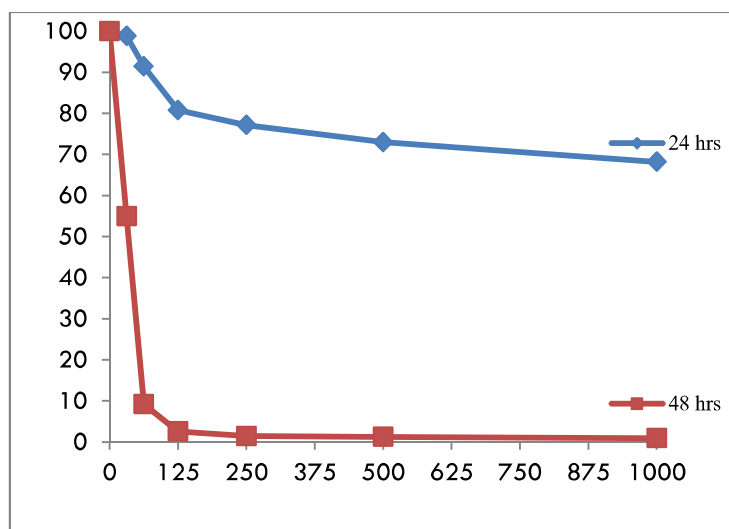
غلظت عصاره ($\mu\text{g/ml}$) <i>V. album</i>	Inhibition (%)	SEM	P-Value
پس از ۲۴ ساعت انکوباسیون			
Control	0.972±0.156	0.110	-
خون	0.069±0.169	0.119	0.958
DMSO	0.764±0.276	0.195	0.916
31.25	1.176±0.721	0.509	0.916
62.50	8.566±0.426	0.301	0.407
125	19.25±0.750	0.530	0.104
250	22.86±0.594*	0.420	0.021
500	27.02±0.975*	0.689	0.027
1000	31.83±0.630*	0.445	0.012
2000	34.30±0.727*	0.514	0.031
پس از ۴۸ ساعت انکوباسیون			
Control	0.098±0.612	0.432	-
خون	0.864±0.193	0.136	0.659
DMSO	1.785±0.261	0.184	0.961
31.25	45.05±11.96*	8.457	0.022
62.50	90.80±0.818*	0.578	0.0002
125	97.41±0.698*	0.493	0.0001
250	98.54±0.827*	0.585	0.0002
500	98.75±0.861*	0.608	0.0002
1000	99.05±0.655*	0.463	0.0001
2000	99.50±0.433*	0.306	0.0006

¹ Maier and Fiebig

نمودار ۱ - درصد حیات سلول‌های سرطانی پس از ۲۴ (سمت چپ) و ۴۸ ساعت انکوباسیون (سمت راست) با غلظت‌های مختلف عصاره دارویش

نمودار ۲. مقایسه اثر سمیت عصاره اتانولی گیاه دارویش برده سلول‌های سرطانی MCF-7 پس از ۲۴ و ۴۸ ساعت انکوباسیون

مرگ، القا می‌شود (Harmsma et al., 2004). هولسن^۲ و همکاران (۱۹۸۶) عصاره‌های دارویش رشد یافته بر گونه‌های مختلف درخت میزبان مورد بررسی قرار دادند. آنها گزارش کردند که دارویش رشد یافته بر گونه *Malus sp.* دارای بیشترین اثر سمیت بر خلاف سلول‌های Molt4 (لاین سلولی لوکمیای لیمفوبلاستیک حاد) بودند؛ این محققان

هارمسما^۱ و همکاران (۲۰۰۴) با بررسی عصاره‌های دارویش (گونه Qu^3 Iscador) بر سلول‌های سرطانی ریه (لاین‌های سلولی سرطانی MR 65, Caco-2, HT-) و کولون (NCI-H125, NCI-H82) و پستان (MCF-7) گزارش کردند که این گیاه از چرخه سلولی ممانعت می‌کند. آپوپتوز نیز با فعال سازی میتوکندریایی، و نه با مسیر وابسته به گیرنده

^۲ Hülsen

^۱ Harmsma

کراهی) بر سلول های سرطان کولون (لاین سلولی COLO 320HSR) گزارش کردند که مکانیسم های ضد سرطانی اعمال شده توسط این عصاره شامل فعال سازی کاسپازهای ۲، ۳ و ۸ بوده است که توسط گیرنده های مرگ میانجی گری شد، و کاسپاز ۲ و ۹ که با مسیره های میتوکندریایی میانجی گری شدند (Kelter et al., 2007). کلتز و فیبیگ (۲۰۰۶) اثر مستقیم داروهای رشد یافته بر سه نوع مختلف درخت را بر رشد تومور در ۲۶ لاین سلولی سرطانی انسانی به صورت *in vitro*، و با استفاده از آزمون تکثیر سلولی، مورد بررسی قرار دادند. آنها نشان دادند که لکتین موجود در گیاه داروهای دارای فعالیت ضد توموری مشخصی می باشد (Kelter and Fiebig, 2006). سنجش سمیت سلولی در آزمایشگاه (تست MTT) نشان داد که لاین های مختلف سلولی سرطان پستان شامل Kpl-1، MCF-7 و Mfm-223 به طور متفاوتی به عصاره گیاه داروهای پاسخ دادند. این محققان به منظور بررسی میزان پاسخدهی سلول ها، پروفایل بیان ژن را در سلول هایی که در معرض عصاره های داروهای قرار گرفتند، تعیین کردند. نتایج آنالیز رونویسی نشان داد که این عصاره ها بر تنظیم ژن های مسئول ایمنی، پاسخ به استرس، آپوپتوز و مسیره های چسبندگی سلول-سلول اثر می گذارند (Eggenschwiler et al., 2006). مکانیسم های مولکولی و سلولی اعمال شده توسط عصاره های داروهای (*Viscum album L.*) شامل اثرات ضد توموری سمیت سلولی و تنظیم ایمنی هستند که هنوز ناشناخته مانده اند.

نشان دادند که عصاره داروهای با غلظت $500 \mu\text{g/ml}$ ، ۹۱/۱۹ درصد از زنده مانی سلول ها را پس از ۷۲ ساعت انکوباسیون کاهش می دهد (Hülse et al., 1986). اثر ضد سرطانی به دست آمده از این تحقیقات با تحقیق حاضر همخوانی داشت، هرچند که در تحقیق حاضر اثر ممانعت کنندگی ۹۹/۵۰ درصد پس از ۴۸ ساعت مشاهده شد.

محققان مکانیسم های مختلفی را برای توصیف اثر ضد سرطانی این گونه گزارش کرده اند. برای مثال گزارش شده است که لکتین ها در داروهای نقش مهمی در اثرات درمانی این گیاه بازی می کنند (Schaller et al., 1996). همچنین گمان می شود که سلول های NK توسط لکتین-۱ داروهای (*ML-1*) فعال می شوند و این امر ممکن است در از بین بردن سلول های توموری موثر باشد. گذشته از این در آزمایشاتی که به طور جداگانه لکتین ها، ویسکوتوکسین و اولیگوساکاریدها (گمان می شود که اولیگوساکاریدها نیز نقش مهمی در فعالیت های بیولوژیکی عصاره های خام *V. album* داشته باشند) را مورد بررسی قرار داده اند نشان داده اند که اثر القا کننده آپوپتوز قوی توسط لکتین ها مشاهده شد. آپوپتوز با اثر کشندگی مستقیم یا غیر مستقیم سلول توسط آسیب به غشای سلولی و پس از آن نفوذ یون کلسیم (Ca^{2+}) القا می شود. همچنین پیشنهاد شده است که از دست دادن یکپارچگی غشا، و در نتیجه تراوش کلسیم به داخل سلول منجر به فعال سازی اندونوکلازهای مسئول برش DNA^1 می شوند (Ioana and Socaciu, 2007). کلتز^۲ و همکاران (۲۰۰۷) با بررسی اثر عصاره های داروهای (لکتین داروهای

منابع

¹ DNA-cleaving endonuclease

² Kelter

- 1-Büssing, A. and Schietzel, M., 1999. Apoptosis inducing properties of *Viscum album* L. extracts from different host trees, correlate with their content. A. Maksimova, sobornik statei, Moskva, Akad, Nauk., USSR, pp. 268-274. In Russian. Cited by Mozafar, 1969.
- 2-Chevallier A. 1996. The encyclopedia of medicinal plants. London: Dorling Kindersley Limited; p. 281.
- 3-Deliorman, D., Ergun, F., Şener, B. and Palittapongarnpim, P., 2001. Evaluation of antimycobacterial activity of *Viscum album* subspecies. *Pharmaceutical biology*, 39: 381-383.
- 4-Edlund U, Henzel A, Frose D, Pfuller U, Scheffler A (2000). Polysaccharides from fresh *Viscum album* L berry extract and their interaction with *Viscum album* agglutinin I. *Arzneimittelforschung* 50: 645-651.
- 5-Eggenschwiler J., Patrignani A., Wagner U., Rehrauer H., Schlapbach R., Rist L., Ramos M.H., Viviani A., 2006, Gene expression profiles of different breast cancer cells compared with their responsiveness to fermented mistletoe (*Viscum album* L.) extracts Iscador from oak (*Quercus*), pine (*Pinus*), white fir (*Abies*) and apple tree (*Malus*) in vitro, *Arzneimittelforschung*, 56 (6A), 483-96.
- 6-Haas K, Bauer M, Wollenweber E (2003). Cuticular waxes and flavonol glycones of mistletoes. *Z Naturforsch* 58c:464-470.
- 7-Harmsma M., Grommé M., Ummelen M., Dignef W., Tusenius K.J., Ramaekers F., 2004, Differential effects of *Viscum album* extract Iscador®Qu on cell cycle progression and apoptosis in cancer cells, *Inter J Oncology*, 25, 1521-1529
- 8-Hülßen H., Doser C., Mechelke F., 1986, Differences in the in vitro effectiveness of preparations produced from mistletoe of various host trees, *Arzneim-Forsch.*, 36, 433-436
- 9-Ioana, V. S. and Socaciu, C. 2007. The biological activity of European Mistletoe (*Viscum album*) extracts and their pharmacological impact. *Bulletin USAMV-CN*, 63.
- 10- Jurin, M., Zarkovic, N., Hrzenjak, M. and Ilic, Z., 1993. Antitumour and immunomodulatory effects of the *Viscum album* L. Preparation Isorel *Oncology*, 50(6): 393-398.
- 11- Karagöz, A., Öney, E., Arda, N. and Kuru, A., 2003. Antiviral potency of mistletoe (*Viscum album* ssp. *album*) extracts against human parainfluenza virus type 2 in vero cells. *Phytotherapy Research*, 17(5):560-562.
- 12- Karataş-Düğenci, S., Arda, N. and Candan, A., 2003. Some medicinal plants as immunostimulant for fish. *Journal of Ethnopharmacology*, 88: 99-106.
- 13- Kelter G., Fiebig H.H., 2006, Absence of tumor growth stimulation in a panel of 26 human tumor cell lines by mistletoe (*Viscum album* L.) extracts Iscador in vitro, *Arzneimittelforschung*, 56 (6A), 435-40
- 14- Kelter G., Schierholz J.M., Fischer I.U., Fiebig H.H., 2007, Cytotoxic activity and absence of tumor growth stimulation of standardized mistletoe extracts in human tumor models in vitro, *Anticancer Res.*, 27 (1A), 223-33.
- 15- Kovacs, E., 2002. The in vitro effect of *Viscum album* (VA) extract on DNA repair of peripheral blood mononuclear cells (PBMC) in cancer patients. *Phytotherapy Research*, 16(2): 143-147.
- 16- Maier, G. and Fiebig, H.H., 2002. Absence of tumor growth stimulation in a panel of 16 human tumor cell lines by mistletoe extracts in vitro. *Anticancer Drugs*, 13(4): 373-379.
- 17- Montazeri A, Ebrahimi M, Mehrdad N, Ansari M, Sajadian A. Delayed presentation in breast cancer: a study in Iranian women. *BMC Womens Health* 2003; 3(1): 4.
- 18- Moshtagh Eshgh Z, Rahemi Z, Alavi Majd H, Hoviattalab SK, Yaghamaei F. Effects of walking on quality of life of mastectomy patients at selected hospitals of Tehran. *Iranian Journal Of Nursing & Midwifery Research* 2011; 16(4): 299-303.
- 19- Ochocka JR, Piotrowski A. Biologically active compounds from European mistletoe (*Viscum album* L.). *Can J Plant Pathol.* 2002; 24:21-8.
- 20- Peng HY, Zhang YH, Han Y, Wang M (2005). Studies on the anticancer effects

- of total alkaloid from *Viscum coloratum*. Zhongguo Yhong Yao Za Zhi 30:381-387.
- 21- Romagnoli S, Ugolini R, Fogolari F, Schaller G, Urech K, M Giannattasio, Ragona L, Molinari H (2000). NMR structural determination of viscotoxin A3 from *Viscum album* L. Biochem J 350:569-577.
- 22- Schaller G, Urech K, Giannattasio M. Cytotoxicity of different viscotoxins and extracts from the European subspecies of *Viscum album* L. Phytother Res. 1996; 10:473-7.
- 23- Seedhom AE, Kamal NN. Factors affecting survival of women diagnosed with breast cancer in El-Minia Governorate, Egypt. Int J Prev Med 2011; 2(3): 131-8.
- 24- Sharif F, Abshorshori N, Tahmasebi S, Hazrati M, Zare N, Masoumi S. The effect of peer-led education on the life quality of mastectomy patients referred to breast cancer-clinics in Shiraz, Iran 2009. Health Qual Life Outcomes 2010; 8: 74.
- 25- Singh, P., Raj, R., Kumar, V., Mahajan, M. P., Bedi, P.M.S., Kaur, T. and Saxena. A. K. 2012. 1,2,3-Triazole tethered b-lactam-Chalcone bifunctional hybrids: Synthesis and anticancer evaluation. European Journal of Medicinal Chemistry. 47: 594-600.
- 26- Talib, H. W. 2011. Chapter 6: Anticancer and antimicrobial potential of plant-derived natural products. P: 141-158. University of Applied Science, Jordan. Phytochemicals - bioactivities and impact on health. Edited by Prof. Iraj Rasooli. Pp: 388.
- 27- arkovic, K., Vukovic, T., Loncaric, I., Miletic, M., Zarkovic, K., Borovic, S., Cipak, A., Sabolovic, S., Konitzer, S. and Mang, S., 2001. An overview on anticancer activities of the *Viscum album* extractisorel. Cancer Biotherapy and Radiopharmaceuticals, 16(1): 55-62.